

ת"פ 11861/06/16 - מדינת ישראל נגד אליהו ארז

18 ינואר 2017

בית משפט השלום בנתניה
ת"פ 11861-06-16 מדינת ישראל נ' ארז(עציר)

לפני כבוד השופט ארז נוריאלי
המאשימה
מדינת ישראל
נגד
הנאשם
אליהו ארז (עציר)

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד ליטל מהלל

הנאשם הובא באמצעות שב"ס

ב"כ הנאשם עו"ד רובן בן טובים

מזר דין

כתב האישום:

1. ביום 29.12.16 הודה והורשע הנאשם במסגרת הסדר טיעון בעובדות כתב אישום מתוקן (12 סעיפי אישום) בעבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות (ריבוי עבירות), עבירה לפי סעיף 415 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"); זיוף (2 עבירות) עבירה לפי סעיף 418 לחוק העונשין; שימוש במסמך מזויף בכוונה לקבל באמצעותו דבר (2 עבירות), עבירה לפי סעיף 420 יחד עם סעיף 418 לחוק העונשין; ניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 415 יחד עם סעיף 25 לחוק העונשין; כניסה לישראל שלא כדין, עבירה לפי סעיף 12(1) יחד עם סעיף 7 לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952.
2. על-פי עובדות כתב האישום, הציג עצמו הנאשם בפני המתלוננים בכובעים שונים, לרבות כסגן אלוף בדימוס, איש עסקים מיליונר, אשר בבעלותו חברות רבות ובנקים במדינות שונות (להלן: "**מצג השווא**").

3. נוכח היקף מעשי המרמה, משך הזמן הממושך וריבוי המקרים מצאתי לנכון לפרט, בקליפת האגוז, על מעללי הנאשם והנזקים שנגרמו:

אישום ראשון:

4. במהלך שנת 2002, סיכם הנאשם עם חברת "דור ים" בבעלותו של דני דביר והציג בפניו את מצג השווא. השניים הסכימו לפתוח חברת אחזקה בשותפות, אשר כל אחד מהם ישקיע בחברה ₪ 25,000. הנאשם טען כזב בפני דביר כי כספיו יגיעו תוך כמה ימים מחשבון הבנק שלו בחו"ל וביקש וקיבל מדביר כספים בסך 2,310 ₪ ו- 23,750 ₪.

אישום שני:

5. במהלך שנת 2004 הציע הנאשם למתלוננת לנסוע עמו ללטיביה לשם הקמת מפעל מתכות ומפעל פלסטיק. הנאשם, המתלוננת ואחרים הקימו חברה בשם "טל גולדינג" והנאשם ביקש מימון פעילות החברה תוך הצגת מצג שווא.

6. בין החודשים אפריל 2014 לספטמבר 2014, העבירו הדס ובן זוגה לחשבון החברה סך של 166,645 דולר. הנאשם העביר לחשבון החבה סכום חד פעמי על סך 18,446 דולר.

7. בתחילת שנת 2005 סוכם בין הנאשם למתלוננת על רכישת קרקע לבניה במוסקבה והמתלוננת מימנה את נסיעתם של יועצי עסקאות ושילמה לחברה ברוסיה.

8. לאחר ביטול העסקה שילמה המתלוננת ובן זוגה סך כולל של 325,000 ₪ לגורמים המעורבים בעסקה כהסכם פשרה.

אישום שלישי:

9. במהלך שנת 2006 פנה הנאשם למשרד עורכי הדין "ולדינגר - סלונים" לשם ייצוג בתביעה שהוגשה נגדו בשל ביטול העסקה במוסקבה (הנזכרת באישום 2). המשרד קיבל על עצמו את ייצוג הנאשם וסוכם על תשלום שכר טרחה בסך בשווי כמאות אלפי שקלים. הנאשם שילם את שכר הטרחה באמצעות 10 המחאות שאין להן כל כיסוי כספי. הנאשם טען בפני עורכי הדין כזב כי העביר כסף לחשבון הבנק של המשרד, על אף שלא עשה כן. כמו כן הציג בפניהם מסמך מזויף המעיד כי הוא בעל נכסים רבים.

אישום רביעי:

10. במהלך שנת 2005 הציע הנאשם לטל, מוכר בחנות אלבין, לעבוד עבורו. ביום 01.10.05 חתמו הנאשם וטל על הסכם, לתשלום שכר בסך 2,000 דולר בחודש עבור עבוד בישראל ו- 5,000 דולר בחודש עבור עבודה בחו"ל. במשך שנה וחצי עבד טל כעוזרו של הנאשם, אך לא קיבל שכר עבור תקופה זו.

11. בהוראת הנאשם פתח טל חשבון בנק והזמין כרטיס אשראי ופנקס המחאות. הנאשם אמר לטל להעביר לשליטתו את כרטיס האשראי ופנקס המחאות על מנת שילמדו כיצד לנהל כלכלית את החשבון הבנקאי שלו. מבלי לקבל את אישורו של טל ומבלי ידיעתו, השתמש הנאשם בהמחאות ובכרטיס האשראי של טל.

אישום חמישי:

12. במהלך שנת פתחו הנאשם עזרא אקירוב חברה משותפת. הנאשם ואקירוב התעדו לשכור משרדים במגדלי היהלומים ברמת גן ואף חתמו על הסכם השכירות מול אבי שאשו. הנאשם התחייב לשלם עבור השכירות, חרף זאת לא שילם הנאשם את השכירות ונגרם לאבי שאשו נזק בסך עשרות אלפי שקלים.

אישום שישי:

13. ביום 09.11.06 ביקש הנאשם מאריה קפלן, להזמין עבורו ועבור אחרים חבילות נופש וכרטיסי טיסה בסך של 62,292 ₪. משביקש אריה תשלום עבור עסקאות אלה, העביר הנאשם שני מסמכים מזויפים אשר העידו על העברת כספים לחשבון הבנק של המתלונן.

אישום שביעי:

14. עובר ליום 19.05.16 הציע הנאשם למיכאל סעדון לעבוד עבורו תמורת כמה אלפי שקלים בחודש.

15. מיכאל עבד עבור הנאשם במשך כחודשיים, אך לא קיבל כל תמורה עבור עבודתו.

אישום שמיני:

16. במהלך השנים 2005 - 2006 טען הנאשם בפני פנחס סעדון כי הוא נתון בקשיים כלכליים וביקש את עזרתו. בשל בקשה זו העביר פנחס לחשבונו של הנאשם בין השאר 60,000 ₪. הנאשם הבטיח לפנחס כי יחזיר לו את כספו וירכוש עבורו דירה.

אישום תשיעי:

17. במהלך שנת 2016 קיבל הנאשם מד"ר זאב שור, אשר בבעלותו מרפאת שיניים, הצעת מחיר לטיפול שיניים עבור אשתו, התחייב לשאת במלוא התשלום. אשתו של הנאשם טופלה בטיפולי שיניים על סך 66,827 ₪, אשר לא שולמו.

אישום עשירי:

18. במהלך חודשים מרץ ואפריל 2016 הציע הנאשם לענבל ואבי אביטבול לעבוד עבורו תמורת כמה אלפי שקלים בחודש. השניים עבדו מספר חודשים ללא תמורה.

אישום אחד עשר:

19. במהלך שנת 2016 הציע הנאשם ליעקב ג'אן ולגורמים בכירים בעיריית נתניה לרכוש את קבוצת הכדורגל מכבי נתניה, לממן את משכורת השחקנים ואת חובותיה הכספיים. לשם ביסוס המצג שהציג, שכר את שירותי עו"ד יאיר אוחנה והתחייב לשלם לו עבור הייצוג.

20. בחודש מאי 2016 ניסה הנאשם מספר פעמים לשדל את סער אלול להעביר כספים מחשבונו למכבי נתניה, אך הלה סירב לעשות כן. במהלך חודש אפריל 2016 הורה הנאשם לסער אלול ליצור מצג לפיו עברו כספים מחשבונו לחשבונות הבנק של שחקני הכדורגל. בהמשך למצג הכוזב שהציג הנאשם בפני אלול ואחרים, מסר הנאשם המחאות על סך כולל של כ-4 מיליון יורו השייכת לחברת "טלינקו", על אף שידע כי אין להן כיסוי.

טענות הצדדים:

21. בדיון מיום 29.12.16 הציגו ב"כ הצדדים את הסדר הטיעון אליו הגיעו. במסגרתו עתרו הצדדים לעונש מוסכם של 4 שנות מאסר בפועל, מאסר על תנאי, קנס בסך 5,000 ₪ וכן פיצוי למתלוננים, לגביו ביקשו לטעון באופן פתוח.

22. ב"כ המאשימה הדגישה את חומרת המעשים המיוחסים לנאשם וציינה את הנזקים הכספיים והנפשיים שנגרמו למתלוננים. ב"כ המאשימה עתרה לפיצוי מקסימלי על-פי סעיף 77 לחוק העונשין וביקשה לחלק את הפיצוי

באופן יחסי לנזק שנגרם לכל מתלונן. עוד ביקשה ב"כ המאשימה כי הפיצוי ישולם החל מיום מתן גזר הדין.

23. ב"כ הנאשם טען כי יש להשית פיצוי עונשי בלבד ולהימנע מפיצוי מלא, מאחר והמתלוננים יוכלו לנקוט אף בהליכים אזרחיים. עוד ציין כי נפגעי העבירה הינם אנשי עסקים מבוססים. ב"כ הנאשם ביקש כי הנאשם ישלם את הפיצוי והקנס לאחר ריצוי עונש המאסר והפנה לסעיף 77(ג) לחוק העונשין. עוד מסר כי הנאשם חסר כל, נעדר יכולת כלכלית והדגיש את גילו ומצבו הרפואי. לא הוצגו בפני מסמכים רפואיים או מסמכים המעידים על מצב כלכלי מסוים.

הצהרות נפגעי עבירה:

24. ב"כ המאשימה הגישה הצהרות נפגעי עבירה של שישה מהמתלוננים בתיק. עיינתי בתצהירי נפגעי העבירות שהוגשו בהסכמה (6 תצהירים בלבד) והתרשמתי מהיקף ההונאה, הפגיעה הכלכלית והפגיעה הנלוות כפי המפורט בתצהירים (ר' למשל ת/1 ה', עמ' 3, פסקה 7-8)

דין והכרעה:

25. בהתאם לסעיף 40ב לחוק העונשין, העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בקביעת מתחם העונש ההולם על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירות, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות.

26. במקרה דנן, הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם הינם קניינים של המתלוננים, קיומם של יחסי אמון בשוק הפרטי והעסקי: **"האינטרסה חברתית עליו באה העבירה המרמה להגן הוא אכופשה רצון, חופשה פעולה וחופשה בחירה של המרומה. פגיעה בחופשה, אשר באה כתוצאה ממעשה המרמה, ואשר הביאה למרמה היתרון או הישג, היא שעומדת ביסודותיה של העבירה שבסעיף 415 לחוק" (ע"פ 752/90 ברזל נ' מדינת ישראל).**

27. על פי ההסדר המוצע ירצה הנאשם 4 שנות מאסר. בהתחשב בגילו, בהעדר הרשעות קודמות ומצב רפואי נטען מדובר בהסדר סביר וראוי בנסיבות העניין ובכוונתי לאמצו.

28. הגישה הרווחת בהקשר לאישור הסדרי טיעון היא "גישת האיזון", הבוחנת אם הסדר הטיעון משקף איזון בין טובת ההנאה שמוענקת במסגרתו לנאשם לבין התועלת שיש בעונש המוצע במסגרת ההסדר לאינטרס הציבור.

בהתקיים איזון ראוי בין האינטרס הציבורי הפרטני והאינטרס הציבורי הרחב שהתביעה מייצגת, מחד, לבין טובת ההנאה שניתנה לנאשם מצד אחר, יכבד בית-המשפט את הסדר הטיעון.

29. ככלל, בית-המשפט יראה לקיים את הסדר הטיעון בשל הטעמים הקשורים בחשיבותם ובמעמדם של הסדרי הטיעון. עם זאת, בית-המשפט תמיד חייב לשקול בעצמו את השיקולים הראויים לעונש.

30. במסגרת בחינתו של העונש המוצע, על בית-המשפט לתת דעתו על כל שיקולי הענישה הרלוונטיים ולבחון אם העונש המוצע מקיים את האיזון בשים לב לסוג העבירה, לחומרתה ולנסיבות ביצועה. כמו בכל הליך של גזירת הדין, על בית המשפט לתת דעתו גם על הנסיבות האישיות של הנאשם ועל שיקולי מדיניות של ענישה ראויה.

31. בית המשפט אינו צד לעסקת הטיעון ואינו חייב לאמצה. יחד עם זאת, ככלל בית המשפט יטה לאמץ עסקאות טיעון על בסיס ההנחה כי המאשימה ממלאה תפקידה וחובתה לציבור. רק לעיתים נדירות ובמקרים מיוחדים תידחה העסקה (ר"ע 486/86 קשת נ' מדינת ישראל).

32. בחינת הפסיקה הנוהגת מלמדת כי במקרים אחרים שעסקו בעבירות מרמה סדרתיות ורחבות היקף, נפסקו פיצויים בשיעורים שונים. בחלק מהמקרים חויבו הנאשמים בפיצוי לנפגעי העבירות בהיקף נמוך משיעור הכספים שהושגו במרמה, ובחלק מהמקרים חויבו הנאשמים בפיצוי בהיקף של מלוא הכספים האמורים.

33. סעיף 77 לחוק העונשין קובע:

"(א) הורשע אדם, רשאי בית המשפט לחייבו, בשל כל אחת מן העבירות שהורשע בהן, לשלם לאדם שניזוק על ידי העבירה סכום שלא יעלה על 258,000 שקלים חדשים לפיצוי הנזק או הסבל שנגרם לו.

(ב) קביעת הפיצויים לפי סעיף זה תהא לפי ערך הנזק או הסבל שנגרמו, ביום ביצוע העבירה או ביום מתן ההחלטה על הפיצויים, הכל לפי הגדול יותר.

(ג) לענין גביה, דין פיצויים לפי סעיף זה כדין קנס; סכום ששולם או נגבה על חשבון קנס שיש בצדו חובת פיצויים, ייזקף תחילה על חשבון הפיצויים.

(ד) הורה בית משפט כי פיצוי שהנאשם חויב בו לפי סעיף זה ישולם לשיעורין, והנאשם לא שילם את אחד התשלומים במועדו, תעמוד יתרת החוב לפירעון מיידי."

34. הוראת סעיף 77 לחוק העונשין בדבר פיצוי הנפגע מעבירה היא הוראת חוק מורכבת, המשלבת מאפיינים אזרחיים יחד עם מאפיינים עונשיים.

35. העבירות בהן הורשע הנאשם ונסיבות ביצוען הינן חמורות ומלמדות על כי מדובר בנוכל, רמאי סדרתי אשר גרם לכל אחד מהמתלוננים נזק כספי משמעותי. התחשבתי בעובדה כי עד היום לא הוחזרו למתלוננים הכספים שניטלו מהם במרמה. לא זו אף זו, מדובר במי שעזב תחומי מדינת ישראל בשנת 2007 וכעבור פרק זמן

ממושך, רק בספטמבר 2015 נכנס לישראל שלא כדין.

36. בצע כסף ומניע זדוני עמדו בבסיס עבירות המרמה והזיוף החוזרות ונשנות, שביצע הנאשם לאורך תקופת זמן ממושכת וכלפי אנשים שונים. נוכח האינטרס הציבורי המחייב הרתעה מפני ביצוע עבירות אלה, יש מקום לחייב את הנאשם בפיצוי כספי לטובת המתלוננים, אשר ישקף את הנזק שנגרם להם ויביע סלידת בית המשפט מהמעשים. התרשמתי כי מדובר במעשים חוזרים ונשנים המלמדים על תחכום והעדר כל אמפטיה לזולת או רכוש.

37. מאידך, התחשבתי בהודאת הנאשם בעובדות כתב האישום המתוקן ובחסכון זמן שיפוטי. הודאת הנאשם חסכה העדתם של הנפגעים. עוד נתתי דעתי לגילו ולמצבו הבריאותי של הנאשם. הנאשם נעדר עבר פלילי.

מועד תשלום הפיצויים:

38. הנטייה בפסיקה אינה לדחות את מועד תשלום הפיצוי עד לאחר סיום ריצוי עונש המאסר בפועל, מאחר שאחת מתכליותיה המרכזיות של פסיקת פיצויים לפי סעיף 77 לחוק העונשין, היא מתן סעד לנפגע העבירה בסד זמנים קצר, מבלי שייאלץ להמתין לסיומם של הליכים אזרחיים: "מתן סעד לנפגע העבירה בטווח זמנים קצר, מבלי שייאלץ להמתין לסיום הליכים אזרחיים בעניינו; מניעת מפגש מחודש עם העבריין שפגע בו במסגרת של הליך אזרחי נוסף; הכרה חברתית בסבלו של הנפגע; העלאת מעמדו של קורבן העבירה בהליך הפלילי, כחלק מהמגמה לשלבו בהליך הפלילי ולהכיר בזכויותיו במסגרת הליך זה ואף יסוד של היטהרות לעבריין עצמו, שחיובו בפיצוי לטובת הנפגע עשוי לתרום לשיקומו" (ע"פ 8745/08 פלוני נ' מדינת ישראל).

סוף דבר:

39. בהתחשב בכל השיקולים ובמסגרת האיזונים, מצאתי כי הסדר הטיעון סביר, ראוי ומאוזן.

נוכח כל האמור לעיל אני מכבד את הסדר הטיעון וגוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 4 שנות מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו של הנאשם החל מיום

17.05.16.

ב. 10 חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירה מן העבירות בהן הורשע מסוג עוון.

ג. 15 חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירה מן העבירות בהן הורשע מסוג פשע.

ד. קנס כספי בסך 5,000 ₪ או 10 ימי מאסר על תמורתו. הקנס ישולם ב-5 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים, החל מיום 01.02.17 ובכל 01 לחודש שלאחריו. לא ישולם אחד התשלומים במועד, תעמוד היתרה לפירעון מידי.

ה. פיצוי למתלוננים כמפורט להלן:

אישום ראשון, המתלונן דני דביר - פיצויים בסך 20,000 ₪.

אישום שני, הדס ובני לקס - פיצויים בסך 100,000 ₪.

אישום שלישי, משרד עורכי דין "ונלדינגר-סלונים" - פיצויים בסך 50,000 ₪.

אישום רביעי, טל בלוק - פיצויים בסך 10,000 ₪.

אישום חמישי, אבי שאשו - פיצויים בסך 10,000 ₪.

אישום שישי, אריה קפלן - פיצויים בסך 20,000 ₪.

אישום שביעי, מיכאל סעדון - פיצויים בסך 6,000 ₪.

אישום שמיני, פנחס סעדון - פיצויים בסך 20,000 ₪.

אישום תשיעי, ד"ר אריה שור - פיצויים בסך 20,000 ₪.

אישום עשירי, ענבל ואבי אביטבול (ביחד ולחוד) - פיצויים בסך 8,000 ₪.

אישום אחד עשר, עו"ד יאיר אוחנה - פיצויים בסך 10,000 ₪. לא מצאתי כי יש מקום לפסוק פיצויים למר סער אלול בהתחשב בנסיבות המפורטות באישום זה.

כספי הפיצויים יופקדו במזכירות בית-משפט עד ליום 01.04.17 וככל שלא יופקדו עד למועד זה, יישאו ריבית והצמדה על-פי דין.

ב"כ המאשימה תעביר רשימה מפורטת של פרטי חשבונות המתלוננים להם נקבע פיצוי כספי למזכירות עד לאותו מועד.

זכות ערעור תוך 45 ימים לבית המשפט המחוזי מרכז.

ניתנה והודעה היום כ' טבת תשע"ז, 18/01/2017 במעמד הנוכחים.

ארז נוריאלי, שופט

הוקלד על ידי פהאטלן